відновлюваної енергії в Ірані, Мавританії, Аргентині, на Кубі й островах Сент-Вінсент.

Таким чином, відновлювана енергетика стає не тільки найбільш швидкозростаючою галуззю в світовій енергетиці, а й рушієм економічного зростання багатьох країн. Досвід зарубіжних країн можна використовувати і в Україні у рамках напрацювання державної політики у цій галузі.

Список використаних джерел:

Розвиток альтернативної енергетики в Європі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://smarteco.biz.ua/alternative-energy-eu/

Яка частка відновлюваних джерел енергії в ЄС? [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/infographs/energy/bloc-4c.html

У світі починають активно добувати електроенергію з води [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://news.finance.ua/ua/news/-/323954/u-sviti-pochynayut-aktyvno-dobuvaty-elektroenergiyu-z-vody-foto

УДК 336.763

ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ АКЦІЙ В УКРАЇНІ

І. Р. Боднарук , Л. Р. Андрішак
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: uv@nung.edu.ua

Ринок цінних паперів України є однією з основних складових української економіки, що є показником розвитку ринку капіталу та всієї фінансової системи країни. Цінні папери, за ринкової системи господарювання, можуть стати дієвим інструментом, здатним здійснювати перерозподіл інвестиційних ресурсів і капіталу з однієї галузі в іншу, тобто буде відбуватися автоматичне регулювання інвестиційних процесів у економіці країни і регіонах [1].

Ринок акцій - найбільший сегментом всього вітчизняного ринку цінних паперів. Стійкий, стабільно функціонуючий, ринок акцій є одним із чинників, що визначає інвестиційний клімат в країні, сприяє залученню й перерозподілу інвестиційного капіталу у перспективні сфери економіки.

роботі [2] автор розглядає ринок акцій як: 1) сукупність інтегрованих в систему елементів, що характеризуються відповідним механізмом економічних та цивільно-правових взаємозв’язків щодо забезпечення кругообігу грошових потоків в економіці за допомогою трансформації заощаджень в інвестиції на основі купівлі-продажу прав власності на частку в статутному капіталі; 2) сферу грошових відносин, де об’єктом купівлі-продажу є права на частку активів компанії.

Створення умов для належного та ефективного функціонування ринку акцій в Україні здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПРФ). Згідно аналітичних даних НКЦПРФ протягом останніх п’яти

років кількість випусків акцій щороку зменшувалась: від 156 шт. у 2014 р. до 93 шт. у 2018 р. (тільки у 2015 р. відбулось незначне зростання до 158 шт.). Щодо зареєстрованого обсягу випусків акцій, то він збільшувався від 145,21 млрд. грн. у 2014 р. до 324,8 млрд. грн. у 2017 р. (рис. 1).

Рис. 1 Динаміка кількості та обсягу зареєстрованих НКЦПФР випусків акцій у 2014–2018 роках

Джерело: складено на основі [3]

Проте протягом січня-грудня 2018 р. Комісією зареєстровано 93 випуски акцій тільки на суму 22,26 млрд. грн., що менше на 324,84 млрд. грн. у порівнянні з аналогічним періодом 2017 року. Варто також відмітити, що загальний обсяг випусків емісійних цінних паперів, зареєстрованих Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку у 2018 р, також зменшився на 292,84 млрд. грн. порівняно з попереднім періодом [3].

Для найбільших світових фондових ринків 2018 р. також став найгіршим з часу фінансової кризи 2008-го року. Серед основних факторів нестабільності на найбільших фондових ринках в світі називають сповільнення зростання економіки Китаю, а також продовження політичних суперечностей у Вашингтоні [4].

Окрім світових тенденцій, розвиток ринку акцій в Україні має й інші негативні чинники. На сьогоднішній день, на жаль, жодна складова фондового ринку в Україні не стала інструментом перерозподілу капіталу і поки не сприяє акумуляції коштів, таких необхідних для інвестицій. Потенційні покупці не прагнуть купувати вітчизняні цінні папери через недовіру до них, оскільки сьогодні зростають заборгованості підприємств, зміна фінансового стану призводить до банкрутства навіть успішні підприємства. Також спостерігається недостатня захищеність прав власності, що призводить до переважання неорганізованого фондового ринку.

Більшість українських акціонерних товариств не розглядають фондовий ринок як джерело залучення інвестицій. Підтверджує це те, що серед підприємств, які зареєстрували найбільші випуски акцій (понад 60%), – це комерційні банки, які збільшують свій статутний капітал на вимогу НБУ.

Говорячи про галузеву структуру українських емітентів, потрібно відмітити високу концентрацію капіталізації в акціях підприємств, що представляють металургійні, енергетичні підприємства та комерційні банки. У той же час у всьому світі найбільш інвестиційно привабливими є високотехнологічні галузі - комп'ютерні, нанотехнології, біоінженерні тощо [5].

Отже, динамічне і стійке зростання фондового ринку неможливе без суттєвого перетворення його структури, а також удосконалення законодавства, яке регулює діяльність акціонерних підприємств та фондовий ринок.

Метою реформування ринку акцій в Україні повинно бути створення ліквідного та конкурентоспроможного ринку, який буде виконувати економічні функції, притаманні фінансовим інституціям та інфраструктурі індустріальних країн, а саме [6, с. 865]:

– активна мобілізація та диверсифікація капіталу інвесторів;

– забезпечення новітніми фінансовими інструментами для ефективного управління ризиками;

– надання учасникам ринку акцій достовірної інформації про ціни на фінансові інструменти, що сприятиме ефективному розподілу фінансових ресурсів;

– сприяння ефективному корпоративному управлінню.

Досягнення визначеної мети може відбутися тільки при послідовному та раціональному виконанню завдань щодо покращення фондового ринку, що має забезпечити нова влада в Україні.

Список використаних джерел:

Богач Д. С. Сучасний стан фондового ринку України / Д. С. Богач // Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. Серія: Економіка і менеджмент. – 2016. – № 1. – С. 128-136. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsuem_2016_1_17.

Зоценко О.К. Ринок акцій у забезпеченні макрофінансової стабільності Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 - гроші, фінанси і кредит / О. К. Зоценко. – Чернігів: ЧНТУ, 2017. – 21 с.

Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ssmsc.gov.ua/fund/analytics.

2018 був не найкращим для фондових ринків в світі. Чого очікувати цього року? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ukrainian.voanews.com/a/fondovi-rynky-ochikuvannja/4727507.html.

Шкодіна І. В. Інституційні проблеми функціонування фондового ринку України / І. В. Шкодіна // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – №1. – 2014. – С. 52-57.

Стецько М.В. Ринок акцій у формуванні структур корпоративного типу економіці України / М. В. Стецько // Глобальні та національні проблеми

економіки. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – Випуск 10. – 2016. – С. 860-865.

УДК 636:338

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ У РОЗВИТКУ ДЕРЖАВ СВІТУ

О. М. Вишневська, А. С. Вишневська
Миколаївський національний аграрний університет
e-mail: olganykk@gmail.com; e-mail: expandinguniverse29@gmail.com

Сучасний світ трансформується, змінюється у часі й просторі й вимагає запровадження адаптаційних підходів в усіх галузях економіки й сферах життєдіяльності суспільства. Більшість процесів відбувається незалежно від учасників, глобалізаційний вплив був й залишається всеохоплюючим. Значна кількість держав світу проходе процес адаптації до політичної, соціально-економічної глобалізації в умовах сталого розвитку, що значно підвищує їхні конкурентні позиції на глобальному ринку. Оцінка позицій держав світу за рівнем глобальної конкурентоспроможності засвідчує, що більшість із них є державами європейської території. Оцінка глобальних позицій держав світу проводиться міжнародними організаціями, які оцінюють політичні позиції держав й регіонів світу, соціально-економічні позицій, а також екологічні загрози. Актуальність дослідження обумовлена потребою у розробці й запровадженні управлінських рішень, які дозволять сформувати передумови до дієвої адаптації внутрішнього середовища держави до глобалізаційних змін й трансформацій.

Глобалізаційні можливості держав й регіонів світу визначаються сукупністю чинників як історичного, так і ментального характеру. Адаптація до глобалізаційних змін не може бути визначена лише поточною політичною, соціально-економічною або екологічною ситуацією на території держави. Глобальні позиції держав й регіонів світу оцінюються міжнародними експертами Всесвітнього Банку, Міжнародного Валютного Фонду, Міжнародного Банку реконструкцій та розвитку, Міжнародним Економічним Форумом, міжнародними суспільними організаціями, у тому числі екологічного спрямування.

Так, на Міжнародному Економічному форумі (World Economic Forum) у Давосі у 2019 році було визначено, що найвищі позиції у світі за рівнем глобальної конкурентоспроможності займають США із показником 85,6 балів (оцінка проводилася серед 140 держав світу), Сінгапур – 83,5 балів, Німеччина — 82,8 балів, Швейцарія — 82,6 балів, Японія — 82,5 балів. Було визначено, що конкурентні переваги на глобальному ринку полягають у спроможності держав світу підтримувати високі доходи, зберігати баланс соціально-економічних умов й підтримувати гідний рівень життя населення. При цьому конкурентні переваги США, які у 2019 році займають позиції «лідера» у